

TUKMOS

*TIPTA UZMANLIK KURULU
MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ*

GERİATRİ Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı

11.09.2019

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	3
2. MÜFREDAT TANITIMI	3
3. TEMEL YETKİNLİKLER	4
4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ	12
5. EĞİTİM STANDARTLARI	17
6. ROTASYON HEDEFLERİ	17
7. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	18
8. KAYNAKÇA	18

1. GİRİŞ

Geriatric 65 yaş ve üstü kişilerin tüm sağlık sorunları ve hastalıkları ile ilgili tetkik, tanı, tedavi, takip görevlerini üstlenen ve başarılı yaşlanma sürecini yöneten bir uzmanlık alanıdır.

Yaşlılıkla ilgili tüm hastalıkların ve geriatric sendromların yaklaşım ve tedavisinin öğretildiği iç hastalıklarına bağlı bir yan dal eğitim programıdır. Sadece iç hastalıkları uzmanlığını hak kazanmış kişiler; 3 yıl sürecek yan dal eğitimi sonrası uzmanlık sınavında başarılı olduklarında geriatric uzmanı olmaya hak kazanırlar.

Geriatric temel olarak bir klinik uzmanlık alanıdır. Uzmanlık alanı; yaşının tüm dahili hastalıklarının yanı sıra nöropsikiyatrik, kas iskelet, ürolojik, görme , işitme ve diğer ilgili sorunlarının yönetiminden sorumludur. Yaşlıyı bir bütün olarak alır ve sağlığı ile ilgili tüm uygulamalardan sorumludur. Geriatric sağlayacağı hizmetlerin gerektirdiği bilgi ve beceri birikimi nedeniyle sadece iç hastalıklarının yan dalıdır. Hemen tüm ülkelerde uygulama bu şekildedir. İç hastalıkları uzmanı olmayan bir hekim geriatric yan dalı araştırma görevlisi olamaz.

Geriatric klinik uygulamalarının temellerinden olan çok yönlü geriatric değerlendirme (çyg) ile yaşının fiziksel, mental ve psikolojik sağlık, fonksiyonel kapasite ve sosyal durumun değerlendirilmesi mümkün olmaktadır. Çyg, geriatric uzmanının ana değerlendirme aracıdır. Geriatric poliklinik hizmeti, yatan hasta hizmeti, diğer kliniklerde yatan hastaların konsültasyonu, temel uygulama alanlarıdır. Koruyucu hekimlik, sağlığın korunması, sağlıklı ve başarılı yaşlanma, aktif yaşlanma geriatricinin önemli klinik uygulama hedeflerindedir.

İnterdisipliner ekip çalışması (geriatric uzmanı, fizyoterapist, psikolog, iş ve uğraşı terapisti, hemşire, beslenme ve diyet uzmanı, sosyal hizmet uzmanı) geriatric klinik uygulamasının her aşamasında önemlidir. Ekip kavramında; geriatric uzmanı liderliğinde yaşlı temel unsurdur ve yaşının sağlığıyla ilgili tanı, tedavi ve takip esastır.

Bunlara ek olarak toplum yaşlanması, yaşlanma demografisi, sağlıklı yaşlanma, yaşlılarda yaşam kalitesinin artırılması konularında eğitim ve planlamalar yapar. Yaşlanma mekanizmaları, yaşlanma biyolojisi mekanizmalarının kavranılması önemli temel bilim alanlarındandır.

Programa eklenebilecek evde bakım sistemleri konsültanlığı, bakımevi , huzurevi, palyatif ve hasta konukevi (hospis) eğitimleri geriatric programlarına eklenmesi teşvik edilir.

2. MÜFREDAT TANITIMI

2.1. Müfredatın Amacı ve Hedefleri

Bu müfredat iç hastalıkları uzmanlık eğitimi sonrasında 3 yıl sürecek (yasada belirlenmiş süre) geriatric yan dal eğitim programının ayrıntılarını içerir. Bu süreçte yan dal uzmanlık öğrencileri yaşlı sağlığı ve hastalıkları konusunda bilgi ve becerilerini artırırlar. Bu müfredatın amacı uzmanlık eğitiminde standardizasyon sağlamak ve en üst düzeyde uzmanlık yetkinliklerine sahip uzman yetiştirmektir.

2.2. Müfredat Çalışmasının Tarihsel Süreci

Sağlık bakanlığınca görevlendirilen müfredat komisyonu bu taslağa aşağıdaki toplantılara dayanarak hazırlanmıştır.

Müfredat komisyonları Ocak 2010 Antalya toplantılarında Geriatri müfredat taslağını oluşturmuşlar takiben 2011 tarihinde Ankara'da TUKMOS çalıştayında müfredat geliştirilmiştir. 1-2 Nisan 2013 tarihinde Ankara'da yapılan toplantıda v.2.0 oluşturulmuştur. 16. Ocak 2015 tarihinde yapılan çalıştayda Prof. Dr. Mehmet Akif Karan, Prof. Dr. Ahmet Turan Işık, Doç. Dr. Alper Döventaş, Prof. Dr. Mehmet Refik Mas, Prof. Dr. Teslime Atlı, Prof. Dr. Ülev Deniz Suna Erdinçler ve Doç. Dr. Zeynep Dilek Aydın ile v.2.1 çekirdek eğitim müfredatı oluşturulmuştur.

2.3. Uzmanlık Eğitimi Süreci

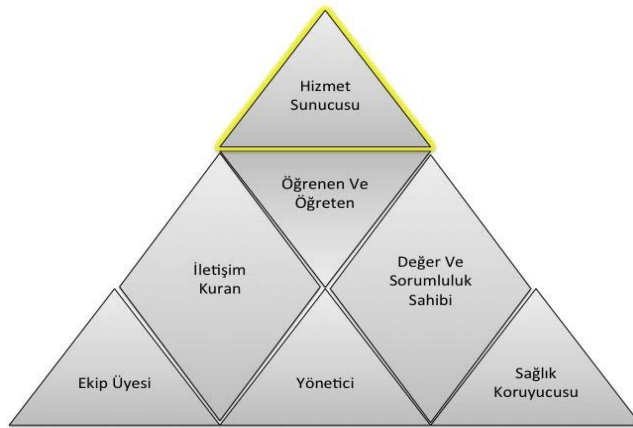
Geriatric uzmanlık eğitimi yürürlükteki mevzuata uygun olarak yapılmaktadır.

2.4. Kariyer Olasılıkları

Geriatric uzmanı kariyer olasılıkları aşağıdakiler gibidir:

- Akademisyenlik
- Geriatric uzmanı klinisyen-konsültan
- Bakımevi, huzurevi ve rehabilitasyon merkezi konsültanlığı
- Medikal sektörde danışmanlık, proje yöneticiliği
- Yaşlı dayanışma merkezleri, yaşlılık ile ilgili derneklerde danışmanlık ve eğiticilik, yöneticilik
- Kamuda, belediyelerde geriatric alanında danışmanlık-eğiticilik-proje yöneticiliği
- Evde bakım sistemlerinde danışmanlık, eğiticilik, konsültanlık
- Sağlıklı(başarılı) yaşlanma merkezlerinde danışmanlık-eğiticilik
- Yaşlıda sağlık turizminde danışmanlık, eğiticilik, yöneticilik
- Palyatif bakım merkezlerinde danışmanlık-konsültanlık-yöneticilik

3. TEMEL YETKİNLİKLER

Şekil 1- TUKMOS'un Yeterlilik Üçgeni (Yedi temel yetkinlik alanı)

Yetkinlik, bir uzmanın bir iş ya da işlemin gerektiği gibi yapılabilmesi için kritik değer taşıyan, eğitim ve öğretim yoluyla kazanılıp iyileştirilebilen, gözlenip ölçülebilen, özellikleri daha önceden tarif edilmiş olan, *bilgi, beceri, tutum ve davranışların* toplamıdır. Yetkinlikler 7 temel alanda toplanmışlardır.

Her bir temel yetkinlik alanı, uzmanın ayrı bir rolünü temsil eder (Şekil 1). Yedinci temel alan olan Hizmet Sunucusu alanına ait yetkinlikler klinik yetkinlikler ve girişimsel yetkinlikler olarak ikiye ayrılırlar. Sağlık hizmeti sunumu ile doğrudan ilişkili Hizmet Sunucusu alanını oluşturan yetkinlikler diğer 6 temel alana ait yetkinlikler olmadan gerçek anlamlarını kazanamazlar ve verimli bir şekilde kullanılamazlar. Başka bir deyişle 6 temel alandaki yetkinlikler, uzmanın

“Hizmet Sunucusu” alanındaki yetkinliklerini sosyal ortamda hasta ve toplum merkezli ve etkin bir şekilde kullanması için kazanılması gereken yetkinliklerdir. Bir uzmanlık dalındaki eğitim sürecinde kazanılan bu 7 temel alana ait yetkinlikler uyumlu bir şekilde kullanılabilirdiğinde yeterlilikten bahsedilebilir. Bu temel yetkinlik alanları aşağıda listelenmiştir;

3.1. *Yönetici*

3.2. *Ekip Üyesi*

3.3. *Sağlık Koruyucusu*

3.4. *İletişim Kuran*

3.5. *Değer ve Sorumluluk Sahibi*

3.6. *Öğrenen ve Öğreten*

3.7. *Hizmet Sunucusu*

Hizmet sunucusu temel yetkinlik alanındaki yetkinlikler, kullanım yerlerine göre iki tüdür:

Klinik Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri tıbbi kararlar konusunda kullanabilme yeteneğidir;

Girişimsel Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri tıbbi girişimler konusunda kullanabilme yeteneğidir.

Şekil 2- TUKMOS yedinci temel yetkinlik alanı: *Hizmet Sunucusu*

Klinik ve girişimsel yetkinlikler edinilirken ve uygulanırken Temel Yetkinlik alanlarında belirtilen diğer yetkinliklerle uyum içinde olmalı ve uzmanlığa özel klinik karar süreçlerini kolaylaştırmalıdır.

3.7.1. KLİNİK YETKİNLİKLER

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş klinik yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünleyici “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

B: Hastalığa ön tanı koyma ve gerekli durumda hastaya zarar vermeyecek şekilde ve doğru zamanda, doğru yere sevk edebilecek bilgiye sahip olma düzeyini ifade eder.

T: Hastaya tanı koyma ve sonrasında tedavi için yönlendirebilme düzeyini ifade eder.

TT: Ekip çalışmasının gerektirdiği durumlar dışında herhangi bir desteğe gereksinim duymadan hastanın tanı ve tedavisinin tüm sürecini yönetebilme düzeyini ifade eder.

ETT: Ekip çalışması yaparak hastanın tanı ve tedavisinin tüm sürecini yönetebilme düzeyini ifade eder.

Klinik yetkinliklerde bu düzeylere ek olarak gerekli durumlar için A ve K yetkinlik düzeyleri eklenmektedir:

A: Hastanın acil durum tanısını koymak ve hastalığa özel acil tedavi girişimini uygulayabilme düzeyini ifade eder.

K: Hastanın birincil, ikincil ve üçüncül korunma gereksinimlerini tanımlamayı ve gerekli koruyucu önlemleri alabilme düzeyini ifade eder.

	KLİNİK YETKİNLİK	Düzy	Kıdem	Yöntem
GERİATRİK HASTADA SIK KARŞILAŞILAN DURUMLAR	HİPERTANSİYON	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	İSKEMİK KALP HASTALIĞI	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	KALP YETMEZLİĞİ	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	RİTM BOZUKLUKLARI	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	KAPAK HASTALIKLARI	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	PERİFERİK DAMAR HASTALIKLARI	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	İNFEKTİF ENDOKARDİT	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	PERİKARDİT	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	ASTİM	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	KOAH	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	PULMONER EMBOLİ	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	PNÖMONİ	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	TÜBERKÜLOZ	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	DİĞER İNFEKSİYONLAR	ETT, K, A	1	UE-YE- BE
	ASPİRASYON PNÖMONİSİ	TT, K, A	1	UE-YE-BE

	KLİNİK YETKİNLİK	Düzey	Kıdem	Yöntem
	KRİSTAL ARTROPATİLER	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	ROMATOİD ARTRİT	ETT, K	1	UE-YE-BE
	TEMPORAL ARTERİTİS VE POLİMİYALİYA ROMATIKA	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	DİĞER İNFLAMATUAR BAĞ DOKU HASTALIKLARI	ETT, K	1	UE-YE- BE
	VASKÜLİTİK SENDROMLAR	ETT, K	1	UE-YE-BE
	HEMORAJİK VE NONHEMOROJİK İNME (STROKE)	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	GEÇİCİ İSKEMİK ATAK (TİA)	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	PARKİNSON	ETT, K	1	UE-YE- BE
	PERİFERİK NÖROPATİ	ETT, K	1	UE-YE-BE
	BASI YARASI ENFEKSİYONU	TT, K	1	UE-YE-BE
	HİPOFİZ HASTALIKLARI (EMPTY SELLA SENDROM, vb.)	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	BENİGN PROSTAT HİPERPLAZİSİ	ETT, K	1	UE-YE-BE
	VULVOVAJİNAL ENFEKSİYONLAR	T, K	1	UE-YE-BE
	EREKTİL DİSFONKSİYON VE İMPOTANS	ETT, K	1	UE-YE-BE
	CİNSEL FONKSİYON BOZUKLUKLARI	T, K	1	UE-YE-BE
	SIVI ELEKTROLİT BOZUKLUKLARI	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	AKUT RENAL YETMEZLİK	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	ASİT BAZ BOZUKLUKLARI	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	KRONİK RENAL YETMEZLİK	ETT, K	1	UE-YE-BE

	KLİNİK YETKİNLİK	Düzyey	Kıdem	Yöntem
	DİYALİZDE YAŞLI HASTA YÖNETİMİ	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	PRURİTUS	TT, K	1	UE-YE-BE
	ONİKOMİKOZ	TT, K	1	UE-YE- BE
	ARTERİYEL VE VENÖZ ÜLSERLER	TT, K	1	UE-YE-BE
	SELÜLİT	TT, K, A	2	UE-YE-BE
	YAŞLIDA AŞILAMA TAKVİMİ	B	1	UE-YE-BE
	VİTAMİN EKSİKLİKLERİ	TT, K	1	UE-YE-BE
	GERİATRİK REHABİLİTASYON	ETT	2	UE-YE-BE
GERİATRİK SENDROMLAR	GERİATRİK DEPRESYON	ETT, K	1	UE-YE-BE
	ANKSİYETE BOZUKLUKLARI	ETT, K	1	UE-YE-BE
	UYKU BOZUKLUKLARI	ETT, K	1	UE-YE-BE
	DEMANS	ETT, K	1	UE-YE-BE
	DEMANS BAĞLI PSİKOZ	ETT, K	1	UE-YE-BE
	DELİRYUM	ETT, K	1	UE-YE-BE
	BAKICI TÜKENMİŞLİK SENDROMU	ETT, K	1	UE-YE-BE
	MALNUTRİSYON	TT, K	1	UE-YE-BE
	SARKOPENİ	TT, K,	1	UE-YE-BE
	OSTEOMALASI	TT, K	1	UE-YE-BE
	VİTAMİN D EKSİKLİĞİ	TT, K	1	UE-YE-BE

	KLİNİK YETKİNLİK	Düzy	Kıdem	Yöntem
	OSTEOARTRİT	ETT, K	1	UE-YE-BE
	OSTEOPOROZ	TT, K	1	UE-YE-BE
	KONSTİPASYON	ETT, K,A	1	UE-YE-BE
	DİSFAJİ	ETT,K, A	1	UE-YE-BE
	GEÇ BAŞLANGIÇLI HİPOGONADİZM	ETT, K	1	UE-YE- BE
	FEKAL İNKONTİNANS	ETT, K	1	UE-YE-BE
	ÜRİNER İNKONTİNANS	ETT, K,	1	UE-YE-BE
	DÜŞMELER VE DENGE BOZUKLUKLARI	ETT, K, A	1	UE-YE- E
	YAŞLIDA UYGUNSUZ İLAÇ KULLANIMI	TT, K, A	1	UE-YE-BE
	İMMOBİLİTE	ETT, K	1	UE-YE-BE
	DUYUSAL PROBLEMLER	ETT, K	1	UE-YE-BE
	SARKOPENİ	TT, K	1	UE-YE-BE
	AĞRI	ETT, K, A	1	UE-YE-BE
	BASI YARASI	TT, K	1	UE-YE-BE
	KIRILGANLIK	TT, K	2	UE-YE-BE

3.7.2. GİRİŞİMSEL YETKİNLİKLER

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş girişimsel yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünlüyci “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

Girişimsel Yetkinlikler için dört düzey tanımlanmıştır.

1: Girişimin nasıl yapıldığı konusunda bilgi sahibi olma ve bu konuda gerektiğinde açıklama yapabilme düzeyini ifade eder.

2: Acil bir durumda, kılavuz veya yönerge eşliğinde veya gözetim ve denetim altında bu girişimi yapabilme düzeyini ifade eder.

3: Karmaşık olmayan, sık görülen tipik olgularda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.

4: Karmaşık olsun veya olmasın her tür olguda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.

	GİRİŞİMSEL YETKİNLİK	Düzy	Kıdem	Yöntem
GERİATRİK HASTADA TARAMA –TANI UYGULAMALARI BESLENME-NUTRİSYON	GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTE TESTLERİ	4	1	UE-YE-BE
	DAVRANIŞ BOZUKLUKLARI DEĞERLENDİRME VE TESTLERİ	3	1	UE-YE-BE
	GÖRME, İŞİTME TARAMASI	3	1	UE-YE-BE
	MOBİLİTE, DENGE, YÜRÜME DEĞERLENDİRİLMESİ VE TESTLERİ	4	1	UE-YE-BE
	NUTRİSYONEL DEĞERLENDİRME VE TESTLERİ	4	1	UE-YE-BE
	NÖROKOGNİTİF BATARYA UYGULAMASI	4	1	UE-YE-BE
	DELİRYUM DEĞERLENDİRME VE TESTLERİ	4	1	UE-YE-BE
	DUYGUDURUM DEĞERLENDİRMESİ VE TESTLERİ	4	1	UE-YE-BE
	AĞRI DEĞERLENDİRMESİ VE TESTLERİ	4	1	UE-YE-BE
	KASGÜCÜ ÖLÇÜMÜ	4	1	UE-YE-BE
	ANTROPOMETRİK ÖLÇÜMLER	4	1	UE-YE-BE
	FEEDİNG TÜP NAZOENTERAL TÜP TAKMA	4	1	UE-YE-BE
	NAZOGASTRİK TAKMA	4	2	UE-YE-BE
	PEG (PERKUTAN ENDOSKOPIK GASTROSTOMİ) ENDİKASYON VE TAKİP	4	2	UE-YE-BE
	SGA SUBJEKTİF GLOBAL DEĞERLENDİRME	4	1	UE-YE-BE

	GİRİŞİMSEL YETKİNLİK	Düzy	Kıdem	Yöntem
	BİOİMPEDANS DEĞERLENDİRMESİ	4	2	UE-YE-BE
	GERİATRİK DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİ UYGULAMAK	4	1	UE-YE-BE
GERİATRİK HASTADA İNKONTİNANSA YÖNELİK ÖLÇEK VE TESTLER	MESANE (İŞEME) GÜNLÜĞÜ	4	1	UE-YE-BE
	STRES TESTİ	3	1	UE-YE-BE
	POSTVOIDİNG REZİDÜEL TAYİNİ	3	2	UE-YE-BE
	KEGEL EGZERSİZLERİ	3	2	UE-YE-BE
EGZERSİZ	YATAK İÇİ EGZERSİZİ	3	2	UE-YE-BE
	DİRENÇ EGZERSİZLERİ	3	2	UE-YE-BE
	AEROBİK EGZERSİZLER	3	2	UE-YE-BE
GERİATRİK HASTADA DİĞER GİRİŞİMSEL UYGULAMALAR	İNTRARTİKÜLER İNJEKSİYON	4	1	UE-YE-BE
	LUMBAL PONSİYON	4	1	UE-YE-BE
	TORASENTEZ	4	1	UE-YE-BE
	PARASENTEZ	4	1	UE-YE-BE
	PEG BAKIMI	4	1	UE-YE-BE
	YARA BAKIMI	4	1	UE-YE-BE
	NAZOGASTRİK VE VEYA FEEDİNG TÜP TAKMA	4	1	UE,BE,YE
DİĞER	AİLE GÖRÜŞMESİ	4	1	UE-YE-BE
	ANTİKOAGULASYON	4	1	UE-YE-BE
	SAĞLIKLI YAŞLANMA YÖNETİMİ	4	2	UE-YE-
	ANTİAGREGAN TEDAVİ YÖNETİMİ	4	1	UE-YE-BE

	GİRİŞİMSSEL YETKİNLİK	Düzy	Kıdem	Yöntem
	EVDE BAKIM	4	2	YE-BE
	HOSPİS	4	2	YE-BE
	KURUMSAL BAKIM	4	2	YE-BE
	PALYATİF BAKIM	4	2	UE-YE-BE
	İLAÇ, MALZEME VE SAĞLIK RAPORU DÜZENLEME	4	1	UE-YE-BE
	ÖZÜRLÜLÜK DEĞERLENDİRME	4	2	UE-YE-BE
	BAKIMA MUHTAÇLIK RAPORLARI DÜZENLEME	4	2	UE-YE-BE
	AKILCI İLAÇ KULLANIMI	4	2	UE-YE-BE
ETİK VE HUKUKİ SORUNLARIN YÖNETİMİ	YAŞLI İHMALİ	4	2	UE-YE-BE
	YAŞLI İSTİSMARI	4	2	UE-YE-BE
	HUKUKİ VE CEZAI EHLİYET	4	2	UE-YE-BE
	ÖLÜM SONRASI HASTA YAKINI YARDIM VE DESTEĞİ	1	2	UE-YE-BE
	MANEVİ DESTEK UYGULAMALARI	1	2	UE-YE

4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ

Geriatri uzmanlık öğrencisi eğitimi çekirdek eğitim müfredatı V1.1’de hazırlanmış olan öğrenme ve öğretme yöntemleri kullanılarak verilmektedir.

TUKMOS tarafından önerilen öğrenme ve öğretme yöntemleri üçe ayrılmaktadır: “Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri” (YE), “Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri” (UE) ve “Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri” (BE).

4.1. Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri (YE)

4.1.1. Sunum

Bir konu hakkında görsel işitsel araç kullanılarak yapılan anlatımlardır. Genel olarak nadir veya çok nadir görülen konular/durumlar hakkında veya sık görülen konu/durumların yeni gelişmeleri hakkında kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde eğitici öğrencide eksik olduğunu bildiği bir konuda ve öğrencinin pasif olduğu bir durumda anlatımda bulunur. Sunum etkileşimli olabilir veya hiç etkileşim olmayabilir.

4.1.2. Seminer

Sık görülmeyen bir konu hakkında deneyimli birinin konuyu kendi deneyimlerini de yansıtarak anlatması ve anlatılan konunun karşılıklı soru ve cevaplar ile geçmesidir. Sunumdan farkı konuyu dinleyenlerin de kendi deneyimleri doğrultusunda anlatıcı ile karşılıklı etkileşim içinde olmasıdır. Seminer karşılıklı diyalogların yoğun olduğu, deneyimlerin yargılanmadan paylaşıldığı ve farklı düzeylerde kişilerin aynı konu hakkında farklı düzeydeki sorular ile eksik yanlarını tamamlayabildikleri bir eğitim etkinliğidir.

4.1.3. Olguların tartışılması

Bir veya birkaç sık görülen olgunun konu edildiği bir küçük grup eğitim aktivitesidir. Bu eğitim aktivitesinin hedefi, farklı düzeydeki kişilerin bir olgunun çözümlenmesi sürecini tartışmalarını sağlayarak, tüm katılımcıların kendi eksik veya hatalı yanlarını fark etmelerini sağlamak ve eksiklerini tamamlamaktır. Bu olgularda bulunan hastalık veya durumlar ile ilgili bilgi eksikliklerinin küçük gruplarda tartışılması ile tamamlanması veya yanlış bilgilerin düzeltilmesi sağlanır. Ayrıca aynı durum ile ilgili çok sayıda olgunun çözümlenmesi yoluyla aynı bilginin farklı durumlarda nasıl kullanılacağı konusunda deneyim kazandırır. Olgunun/ların basamaklı olarak sunulması ve her basamak için fikir üretilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar.

4.1.4. Makale tartışılması

Makalenin kanıt düzeyinin anlaşılması, bir uygulamanın kanıta dayandırılması ve bir konuda yeni bilgilere ulaşılması amacıyla gerçekleştirilen bir küçük grup etkinliğidir. Makalenin tüm bölümleri sırası ile okunur ve metodolojik açıdan doğruluğu ve klinik uygulamaya yansımaları ile ilgili fikir üretilmesi ve gerektiğinde eleştirilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar. Uzman adayına, benzer çalışmalar planlayabilmesi için problemleri bilimsel yöntemlerle analiz etme,

sorgulama, sonuçları tartışma ve bir yayın haline dönüştürme becerisi kazandırılır.

4.1.5. Dosya tartışması

Sık görülmeyen olgular ya da sık görülen olguların daha nadir görülen farklı şekilleri hakkında bilgi edinilmesi, hatırlanması ve kullanılmasını amaçlayan bir eğitim yöntemidir. Eğitici, dosya üzerinden yazı, rapor, görüntü ve diğer dosya eklerini kullanarak, öğrencinin olgu hakkında her basamakta karar almasını sağlar ve aldığı kararlar hakkında geribildirim verir. Geribildirimler öğrencinin doğru kararlarını devam ettirmesi ve gelişmesi gereken kararlarının açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilerek geliştirmesi amacıyla yapılır.

4.1.6. Konsey

Olgunun/ların farklı disiplinler ile birlikte değerlendirilmesi sürecidir. Olgunun sık görünürlüğünden çok karmaşık olması öğrencinin karmaşık durumlarda farklı disiplinlerin farklı bakış açılarını algılamasını sağlar.

4.1.7. Kurs

Bir konu hakkında belli bir amaca ulaşmak için düzenlenmiş birden fazla oturumda gerçekleştirilen bir eğitim etkinliğidir. Amaç genellikle bir veya birkaç klinik veya girişimsel yetkinliğin edinilmesidir. Kurs süresince sunumlar, küçük grup çalışmaları, uygulama eğitimleri birbiri ile uyum içinde gerçekleştirilir.

4.1.8. Diğer

4.2. Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri (UE)

4.2.1. Yatan hasta bakımı

4.2.1.1. Vizit

Farklı öğrenciler için farklı öğrenme ortamı oluşturan etkili bir eğitim yöntemidir. Hasta takibini yapan ve yapmayan öğrenciler vizitten farklı şekilde faydalanırlar. Hastayı takip eden öğrenci hasta takibi yaparak ve yaptıkları için geribildirim alarak öğrenir, diğer öğrenciler bu deneyimi izleyerek öğrenirler. Vizit klinikte görülen olguların hasta yanından çıktıktan sonra da tartışılması ve olgunun gerçek ortamda gözlemlenmesiyle öğrenmeyi sağlar.

4.2.1.2. Nöbet

Öğrencinin sorumluluğu yüksek bir ortamda derin ve kalıcı öğrenmesine etki eder. Olguyu yüksek sorumluluk durumunda değerlendirmek öğrencinin var olan bilgisini ve becerisini kullanmasını ve eksik olanı öğrenmeye motive olmasını sağlar. Nöbet, gereken yetkinliklere sahip olunan olgularda özgüveni arttırırken, gereken yetkinliğin henüz edinilmemiş olduğu olgularda bilgi ve beceri kazanma motivasyonunu arttırır. Nöbetlerde sık kullanılması gereken yetkinliklerin 1'inci kıdem yetkinlikleri arasında sınıflandırılmış olmaları bu açıdan önemlidir.

4.2.1.3. Girişim

Tanı ve tedaviye yönelik tüm girişimler, eğitici tarafından gösterildikten sonra belli bir kılavuz eşliğinde basamak basamak gözlem altında uygulama yoluyla öğretilir. Her uygulama basamağı için öğrenciye geribildirim verilir. Öğrencinin doğru yaptıklarını doğru yapmaya devam etmesi, eksik ve gelişmesi gereken taraflarını düzeltebilmesi için öğrenciye zamanında, net ve yapıcı müdahalelerle teşvik edici ve destekleyici ya da uyarıcı ve yol gösterici geribildirimler verilmelidir. Her girişim için öğrenciye önceden belirlenmiş yetkinlik düzeyine ulaşacak sayıda tekrar yaptırılması sağlanır.

4.2.1.4. Ameliyat (Geriatri uzmanlık alanında kullanılmamaktadır.)

İçinde çok sayıda karar ve girişim barındıran müdahale süreçleridir. Her karar ve girişimin ayrı ayrı gereken yetkinlik düzeylerine ulaşması amacıyla en az riskli/karmaşık olandan en riskli/karmaşık olana doğru olacak şekilde ameliyat sürecinin tüm basamakları yüksek gözlem altında öğretilir. Öğrencinin tüm basamaklarda gereken yetkinlik düzeyine ulaşması için yeterli sayıda tekrar yaptırılması sağlanır.

4.2.2. Ayaktan hasta bakımı

Öğrenci gözlem altında olgu değerlendirmesi yapar ve tanı, tedavi seçeneklerine karar verir. Öğrencinin yüksek/orta sıklıkta görülen acil veya acil olmayan olguların farklı başvuru şekillerini ve farklı tedavi seçeneklerini öğrendiği etkili bir yöntemdir. Ayaktan hasta bakımında sık kullanılması gereken yetkinliklerin

1'inci kıdem yetkinlikleri arasında sınıflandırılmış olmaları bu açıdan önemlidir.

4.2.3. Diğer

4.3. Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri (BE)

4.3.1. Yatan hasta takibi

Yatarak takip edilen bir olgu hakkında yeterliğe erişmemiş bir öğrencinin gözetim ve denetim altında, yeterliğe ulaşmış bir öğrencinin gözlem altında yaptığı çalışmalar sırasında eksikliğini fark ettiği konularda öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir. Bu eğitim kaynaklarının doğru ve güvenilir olmasından eğitici sorumludur.

4.3.2. Ayaktan hasta/materyal takibi

Ayaktan başvuran acil veya acil olmayan bir olgu hakkında gereken yetkinlik düzeyine erişmemiş bir öğrencinin gözetim ve denetim gözlem altında, eğitici eşliğinde ve gereken yetkinlik düzeyine ulaşmış bir öğrencinin yüksek gözlem altında yaptığı çalışmalar sırasında eksikliğini fark ettiği konularda öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir. Bu eğitim kaynaklarının doğru ve güvenilir olmasından eğitici sorumludur.

4.3.3. Akran öğrenmesi

Öğrencinin bir olgunun çözümlenmesi veya bir girişimin uygulanması sırasında bir akranı ile tartışarak veya onu gözlemleyerek öğrenmesi sürecidir.

4.3.4. Literatür okuma

Öğrencinin öğrenme gereksinimi olan konularda literatür okuması ve klinik uygulama ile ilişkilendirmesi sürecidir.

4.3.5. Araştırma

Öğrencinin bir konuda tek başına veya bir ekip ile araştırma tasarlaması ve bu sırada öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.

4.3.6. Öğretme

Öğrencinin bir başkasına bir girişim veya bir klinik konuyu öğretirken bu konuda farklı bakış açılarını, daha önce düşünmediği soruları veya varlığını fark etmediği durumları fark ederek öğrenme

gereksinimi belirlemesi ve bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.

4.3.7. Diğer

5. EĞİTİM STANDARTLARI

5.1. Eğitici Standartları

- EN AZ DOÇENT UNVANINA SAHİP EN AZ BİR EĞİTİCİ BULUNMALIDIR
- Eğitime kabul edilecek uzmanlık öğrencisi sayısı ise her eğitici başına üç uzmanlık öğrencisini geçmemelidir.

5.2. Mekan ve Donanım Standartları

YATAKLI SERVİS

6. ROTASYON HEDEFLERİ

ROTASYON SÜRESİ/AY	ROTASYON DALI
2 AY	NÖROLOJİ
2 AY	RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI

NÖROLOJİ ROTASYONU	
KLİNİK YETKİNLİK HEDEFLERİ	
Yetkinlik Adı	Yetkinlik Düzeyi
Beyin Damar Hastalıkları	B
Nörodejeneratif Hastalıklar	B
Parkinson Hastalığı ve Parkinsonizm	B
Nöropati	B
GİRİŞİMSEL YETKİNLİK HEDEFLERİ	
Yetkinlik Adı	Yetkinlik Düzeyi
Nöropsikiyatrik testlerin değerlendirilmesi	1

RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI ROTASYONU	
KLİNİK YETKİNLİK HEDEFLERİ	
Yetkinlik Adı	Yetkinlik Düzeyi
Yaşlıda sık rastlanan psikiyatrik bozukluklar ve kullanılan ilaçlar	B
Bakım verenlerde tükenmişlik sendromu	B
GİRİŞİMSEL YETKİNLİK HEDEFLERİ	

Yetkinlik Adı	Yetkinlik Düzeyi
Nöropsikiyatrik testlerin değerlendirilmesi	1
Kötü haber verme	1

7. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Eğiticinin uygun gördüğü ölçme değerlendirme yöntemleri uygulanmaktadır.

8. KAYNAKÇA

TUKMOS, TIPTA UZMANLIK KURULU MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ, Çekirdek Müfredat Hazırlama Kılavuzu, v.1.1, 2013